

בתי המשפט

א 077993/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

02/02/2006

בפני: כב' השופטת מארק – הורנצ'יק דליה

אליעזר (אלי) מסר

תובע

נ ג ז

1 . מרום דרור

2 . מרום תומר

נתבעים

1

2

3

פסק דין

4

5

זו תובענה כספית בסך 200,000 ש"ח בשל פרסום לשון הרע.

6

7

מזה 31 שנים משמש התובע כמנכ"ל נתיבי האויר האוסטריים בישראל, ואף כיהן כיו"ר

8

פאנל נציגי חברות התעופה הסדירות הזרות בישראל, במשך כ-12 שנים, עד לשנת 2004.

9

10

הנתבע 1 - הוא עיתונאי מאז 1986, מי ששימש במשך 8 שנים ככתב צבאי וכתב תעופה

11

בבטאון חיל האויר, וככתב תעופה בעיתון העסקים "גלובס" במשך 10 שנים, ומשמש

12

בעריכת עיתון התיירות והתעופה האלקטרוני היומי "גלובס".

13

14

הנתבע 2 - הוא המו"ל של עיתון התעופה והתיירות היומי "גלובס" שהוא דף יומי

15

(ניוזלטר) הנשלח בדואר אלקטרוני אך ורק למנויים.

16

בתי המשפט

א 077993/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

02/02/2006

בפני: כב' השופטת מארק – הורנצ'יק דליה

1 התובע והנתבע 1 - מכירים בהיכרות מקצועית מאז 1994, עת שימש הנתבע 1 בתפקידו
 2 ככתב לענייני תעופה בעיתון העסקים "גלובס".
 3 בין התובע לנתבע 1 גבה טורא מאז 1997, ובעוד התובע חש כי הנתבע 1 כתב ופירסם
 4 ידיעות שפגעו בו אישית ובמעמדו כיו"ר פאנל חברות התעופה הזרות בעיתון "גלובס",
 5 חש הנתבע 1 כי התובע נהג להטריד אותו ואת עורך העיתון בו עבד, בתלונות חוזרות
 6 ונשנות שאינן מבוססות.
 7 הערכה הדדית מעולם לא שררה בין השניים.
 8 הבאתי את הדברים כרקע לאירועים הרלוונטים לתביעה.

9
 10 בחודש אוקטובר 2004 התקבלה בעיתון האלקטרוני "גלובס" הודעה לעיתונות מטעם
 11 חברת התעופה של אוסטריה - אוסטריין איירליינס, בדבר כריתת הסכם מסחרי עם חברת
 12 התעופה של לוב - (LIBYAN ARAB AIRLINES) לקיום קשר אוירי מסחרי בין
 13 וינה לטריפולי.
 14 הנתבע 1 ביקש באמצעות הדובר של נציגות חברת אוסטריין איירליינס בישראל, מר
 15 איתן לבינשטיין את תגובת הסניף הישראלי של החברה, קיבל אותה, ערך את הידיעה תוך
 16 הכללת תגובת הדובר, וכלל את הידיעה בעמ' האחרון של גליון מס' 70 של העיתון
 17 שפורסם ביום 25.11.04.

18
 19 כותרת הכתבה הייתה "קשרים חמים בין אוסטריין איירליינס למשטר קדאפי".
 20 כאילוסטרציה לכתבה, ובצמוד לה, בצידה, פורסמה תמונתו של שליט לוב, מועמר קדאפי,
 21 כאשר מתחת לתמונה פורסמו המילים "אלי מסר: "אין לי קשר להסכם".
 22 (להלן: "הפרסום הראשון").

23

בתי המשפט

א 077993/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

02/02/2006

בפני: כב' השופטת מארק – הורנצ'יק דליה

1 בכתבה עצמה, הכוללת ידיעות הקשורות לאותו הסכם עסקי, כלול מידע אוביקטיבי, כדי
2 שהקורא יוכל לגבש לעצמו דעה בנושא בו היא עוסקת.
3 הכותרת הראשית של הכתבה היא תמציתית, ברורה ולא ארוכה מידי: "קשרים חמים
4 בין איסטרן איירליינס למשטר קדאפי" ותמונת האילוסטרציה שנבחרה היא כאמור-
5 תמונתו של שליט לוב, ובה הוא נראה כמי שמרצה את משנתו.

6
7 כאמור, לתמונה הוספה כותרת משנה שאין לה קשר לתמונתו של שליט לוב שמעליה,
8 אולם, היא מהווה הדגש והפנייה למידע הנוסף מתוך הכתבה - ההקשר הישראלי שבה.

9
10 פתיח הכתבה מעורר עניין, ומושך לקרוא גם את הכתבה:
11 "שתי מדינות שהיו להן יחסים היסטוריים מורכבים עם העם היהודי, אוסטריה ולוב
12 החליטו לשתף פעולה. חברת התעופה הלאומית של אוסטריה, אוסטריין איירליינס
13 חתמה על הסכם קוד - שרינג עם חברת התעופה המשטרית של לוב, ליביאן
14 איירליינס".

15
16 גוף הכתבה מפרט העובדות והמידע המתייחס בין היתר למספר הטיסות השבועיות בין וינה
17 לטריפולי, בירת לוב.

18 בסיום הכתבה מובא ההקשר הישראלי לשיתוף הפעולה האמור, וכך נכתב בה:
19 "לנציגות החברה בישראל לא היה שום קשר להסכם", נמסר ממשרד המנהל אלי מסר
20 שבאחרונה הופסקה כהונתו כיו"ר פאנל חברות התעופה הזרות בישראל.
21 "לידיעתך", הוסיפו ותיארו במשרד המנהל את יחסיה של החברה האוסטרית במזרח
22 התיכון, "אוסטריין איירליינס מפעילת טיסות קבועות מוינה גם לסוריה ולבנון".

23

בתי המשפט

א 077993/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

02/02/2006

בפני: כב' השופטת מארק – הורנצ'יק דליה

1 מעל פסקה זו כאמור הופיעה תמונת האילוסטרציה של שליט לוב עם כותרת המשנה שלה:
2 "אלי מסר: אין לי קשר להסכם".

3 בכתב התביעה טוען התובע כי פרסום תמונה של שליט לוב כאשר מתחתיה ציטוט דברים
4 שיוחסו לתובע יוצר הבנה כי התובע הוא שליט לוב, וחד הם.

5

6 טוען התובע כי פרסום זה של אזכור שמו, ציטוט מדבריו תחת תמונת השליט לוב עולה
7 כדי הוצאת לשון הרע כמשמעותו בסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע תשכ"ה - 1965,
8 באשר מהדבק הדברים ברי כי נועדו, בין היתר, להשפיל את התובע בעיני הבריות,
9 לעשותו למטרה לבוז וללעג, וכן לפגוע בו במשרתו ובמשלח ידו. התובע העיד כי על פי
10 תפישתו, הכתבה כולה הכפישה את חברת התעופה האוסטרית החברה אותה הוא מייצג
11 בישראל, וגם אותו אישית, ועל כן חש צורך להגיב עליה באופן ציני, אירוני ומלגלג משהו.
12 (עמ' 15 לפרטוקול שורות 1-7, עמ' 12 שורות 10-21, עמ' 13 שורות 1-3)

13

14 וכך, בתגובה לפרסום הידיעה בעיתון "גלובוס", שלח התובע, ביום 28.11.04 למערכת
15 "גלובוס" מכתובת הדוא"ל האישי שלו, הודעה לתובע ובה כתב:

16

" דרור שלום

17

מצטער שלא יכולתי למסור לך בזמנו את העובדות האמיתיות.

18

ברור שהייתי מעורב אישית בקשירת היחסים עם חברת התעופה של לוב,

19

ואחת החוויות הרציניות שהיו לי הן שתי ארוחות הערב שביליתי בחברתו של

20

קדאפי.

21

בברכה, אלי "

22

בתי המשפט

א 077993/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

02/02/2006

בפני: כב' השופטת מארק – הורנצ'יק דליה

1 הנתבע 1, לא טמן ידו בצלחת, ובתגובה למכתבו זה שיגר עוד באותו יום לכתובת הדוא"ל
2 האישי של התובע את המכתב הבא:
3 "מר מסר,

4 ראשית - שמחתי לראות שאתה אכן יכול לקבל את גיליונות גלובוס.
5 דווקא היה מתאים לך להיות חבר של מועמר.
6 שניכם הרי מלאי שקרים, זוהמה וסחי.
7 נמר לא משנה חברבורתיו.
8 מהיום הראשון שבו הכרתי אותך לא יכולתי לסבול את עובדות קיומך בענף.
9 אני מקווה שהצלחתי לשקף זאת בעבודתי בגלובוס.
10 לשמחתי היו לי גם שותפים בקרב חברות התעופה הזרות.
11 בקרוב - כתבה המסכמת את כל הישגיך כיו"ר פאנל החברות הזרות.
12 אני מקווה שיהיה מספיק מקום למנות את כ-ו-ל-ם.
13 בבקשה אל תיצור עימי כל קשר -
14 האימיילים שלך נשלחים אוטומטית לסל המיחזור.
15 שם מקומך " .
16 להלן: "הפרסום השני".

17
18 טוען התובע כי מתוכן הודעת הדוא"ל הזו של הנתבע 1 עולה כי שני הפרסומים- הפרסום
19 שהופיע תחת תמונתו של שליט לוב - ציטוט דברים שיוחסו לתובע כשניתן להבין כי שליט
20 לוב והתובע חד הם (הפרסום הראשון), והודעת הדוא"ל (הפרסום השני) - נעשו במזיד
21 מתוך כוונה לפגוע ולגרור לנזק אישי ומקצועי.
22

בתי המשפט

א 077993/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

02/02/2006

בפני: כב' השופטת מארק – הורנצ'יק דליה

1 ב-29.11.04 פנה ב"כ התובע לנתבעים בין היתר בדרישה כי יתנצלו, ובתגובתם מיום
2 05.12.04, דחו את הדרישה.

3

4 בכתב הגנתם טוענים הנתבעים כי דין התביעה להידחות שכן תוכן הידיעה שפורסם הוא
5 אמת, אין בידיעה כל השפלה של אדם בעיני הבריות, וכי הידיעה לא כוונה אל התובע ולא
6 התייחסה אליו.

7

8 באשר למכתב האישי טוענים הנתבעים כי אפילו אם יש בו לשון הרע, המכתב לא מהווה
9 פרסום שכן, לשון הרע יועדה לתובע - הנפגע בלבד, ולא הייתה כוונה שתגיע לאדם אחר
10 זולתו, ובפועל אף לא הגיע לאדם אחר ועל כן אין המכתב האישי ממלא אחר יסודות
11 הפרסום ומימלא לא מתקיימים בו יסודות העוולה.

12

13 בכל הקשור לנתבע מס' 2 נטען כי יש לדחות את התביעה נגדו משום שהמכתב האישי לא
14 נכתב על ידו, ולא נשלח על ידו ולא נחזה ככזה, וכי הוא אינו אחראי באחריות שילוחית
15 למעשהו מחדל.

16

17 עוד נטען כי הנתבע 1 הקפיד לשלוח את המכתב האישי לכתובת תא הדוא"ל האישי של
18 התובע ולא הייתה כוונה להעביר, למסור או לפרסם לאדם אחר זולת התובע.
19 אילמלא פרסום המכתב האישי על ידי התובע עצמו, זכרו לא היה בא לעולם אלא נשאר
20 בידעתם האישית של התובע ושל הנתבע.

21

22

23

בתי המשפט

א 077993/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

02/02/2006

בפני: כב' השופטת מארק – הורנצ'יק דליה

1 דיון

2 תחילה לשאלת האחריות .

3 סעיף 11 א' לחוק איסור לשון הרע קובע:

4 "פורסמה לשון הרע באמצעי תקשורת, ישאו באחריות פלילית ואזרחית בשל לשון

5 הרע, האדם שהביא את דבר לשון הרע לאמצעי התקשורת וגרם בכך לפרסומו, עורך

6 אמצעי התקשורת ומי שהחליט בפועל על הפרסום, ובאחריות אזרחית ישא גם

7 האחראי לאמצעי התקשורת".

8

9 בספרו " דיני לשון הרע " תשנ"ז - 1997 , כותב אורי שנהר בעמ' 100 לגבי זהותו של

10 "האדם" הנזכר בסעיף הנ"ל :

11 "אדם זה הוא בראש ובראשונה העיתונאי שהכין את הפרסום. כאשר עיתונאי מכין

12 כתבה ומוסר אותה לאמצעי התקשורת שבו הוא מועסק, יתקשה עיתונאי לשכנע את

13 ביהמ"ש כי לא היה מודע לכך שהכתבה תפורסם" .

14

15 סעיף 11 ג' לחוק איסור לשון הרע מגדיר את "האחראי לאמצעי התקשורת" :

16 "אחראי לאמצעי תקשורת בעיתון - המוציא לאור , ובשידורי רדיו וטלוויזיה - מי

17 שאחראי לקיומם".

18

19 לנוכח האמור ומחומר הראיות נראה כי הנתבעים נכנסים לגדר ההגדרות הנ"ל ולפיכך אם

20 אגיע למסקנה כי המדובר בפרסום לשון הרע בעיתון "גלובוס" , אזי הנתבעים ישאו ביחד

21 ולחוד באחריות לפרסום הפוגע.

22 וראה: ע"א 407/89 צוק אור בע"מ נ. קאר בקיוריטי ואח' , פד"י מ"ח (5) 661 ,

23 .698

בתי המשפט

א 077993/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

02/02/2006

בפני: כב' השופטת מארק – הורנצ'יק דליה

1

2

האם הפרסום הראשון, בעיתון "גלובוס" הוא בגדר לשון הרע.

3

4

סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע קובע:

5

6

לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול -

7

8

(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדו;

9

10

(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;

11

12

(3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלה ידו

13

או במקצועו;

14

15

(4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, מינו או נטייתו המינית;

16

17

בסעיף זה, "אדם" - יחיד או תאגיד.

18

19

המבחן שנקבע בפסיקה לפרשנות הפרסום הוא מבחן אוביקטיבי:

20

"המבחן בדבר קיום לשון הרע לפי סעיף 1 איננו מתמצא בתחושת העלבון

21

הסוביקטיבית של הפרט, עליו נסב הדיבור או הכתב המייחס לו דברים פוגעים, אלא

22

יסודו אוביקטיבי, הינו מה היתה השפעתם או זיקתם של דברי לשון הרע להערכה

23

לזוכה התובע בעיני הבריות".

24

ראה: ע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ. לוני הרציקוביץ תק - על 2004 (1) 2091,

25

2095.

26

בתי המשפט

א 077993/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

02/02/2006

בפני: כב' השופטת מארק – הורנצ'יק דליה

- 1 לשון אחר - לשאלה אם פירסום פלוני יש בו משום לשון הרע - המבחן האובייקטיבי של
 2 האדם הסביר הוא הקובע.
- 3 לעניין קיומה או אי קיומה של לשון הרע, מצב דעתו של המפרסם אינו כלל לעניין שהרי
 4 השאלה היא כיצד עלול הפרסום להשפיע על האדם הסביר, כיצד עלול האדם הסביר
 5 לפרש את הפרסום.
- 6
- 7 פרסום תצלום של אדם עם צירוף שמו וציטוט דברים מפיו של אדם אחר, בהקשר העלול
 8 להשפיל את האדם או לבזותו, עולה כדי לשון הרע שכן - ההגנה על השם הטוב היא
 9 מתכליותיו העיקריות של חוק איסור לשון הרע.
- 10 למרות זאת, יש ופרסום שמו של אדם בהקשר תמונתו של אחר אינו מהווה פרסום של
 11 לשון הרע, אף באספקט של חופש הביטוי העיתונאי בגדרו מפרסמים תדיר תצלומים של
 12 אנשים במסגרת כתבות העשויות להיות משפילות או מבזות, הפירוש הוא אובייקטיבי
 13 ומידתי.
- 14
- 15 בענייננו - פרסום שמו של התובע וצטוט מדבריו כמי שאין לו קשר להסכם התעופה בין
 16 חברת התעופה האוסטרית וחברת התעופה הלובית - כשלעצמו אין בו כדי להשפיל או
 17 לבזות.
- 18
- 19 פרסום תצלום של שליט לוב כשלעצמו הוא בהקשר המתאים לנושא הכתבה שעניינה
 20 הסכם תעופה בין חברת תעופה לובית לאוסטרית, ואין ללמוד מן התצלום דבר לטוב או
 21 לרע.
- 22

בתי המשפט

א 077993/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

02/02/2006

בפני: כב' השופטת מארק – הורנצ'יק דליה

- 1 השאלה היא אם הכותרת לצילום של שליט לוב, תוך אזכור שם התובע וציטוט מדבריו
 2 הוא פרסום בהקשר העלול להשפיל את התובע או לבזותו בעיני הבריות.
 3
 4 על מנת שיתקיימו יסודות לשון הרע יש צורך שפוטנציאל ההשפלה או פוטנציאל הביזוי
 5 יהיה טבוע בתצלום עם הכותרת, כאשר בחירה בנסיבות הצילום עם הכותרת של הצילום
 6 מביאה את הפוטנציאל הזה לכלל מימוש.
 7 דהיינו - ההקשר בו הושמה הכותרת לתצלום עלולה להשפיל את האדם או לבזותו דהיינו-
 8 הדגש הוא על הקשר הפרסום, ולא בתוכן הכותרת לתצלום.
 9
 10 ובלשון אחר- אין חשיבות אם הכותרת לתצלום עצמה כוללת פוטנציאל של השפלה או
 11 לעג, ודי שהשימוש בתצלום יחד עם הכותרת לו הוא אשר יוצר את הסיכון הזה.
 12
 13 הנתבעים פירסמו תמונה של שליט לוב, בהקשר רלוונטי לנושא הכתבה, כאשר אין
 14 בהקשר בו הושמה הכותרת לתצלום תוך אזכור שם התובע, כמי שאין לו קשר לעניין, כדי
 15 להשפיל את התובע או לבזותו, אלא משום הדגש לכותרת הכתבה - תמונת מועמר קדאפי
 16 והנקודה הישראלית בידיעה מפי הנציג המוסמך.
 17
 18 כל אדם המצוי בהוויה הישראלית מכיר את תמונתו של שליט לוב ויודע את מעלליו - אין
 19 אדם סביר הקורא עיתונות, ובודאי המנויים על עיתון מקצועי בתחום התעופה, העלול
 20 לזהות את התובע כשליט לוב.
 21
 22 הקורא הסביר המנוי על עיתון יומי מקצועי בתחום התעופה האזרחית - מסחרית, מכיר את
 23 מי ששימש 12 שנים כיו"ר פאנל חברות התעופה הזרות בישראל, ובמשך 31 שנים

בתי המשפט

א 077993/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

02/02/2006

בפני: כב' השופטת מארק – הורנצ'יק דליה

1 כמנכ"ל הנציגות הישראלית של חברת התעופה האוסטרית, ואין לעלות על הדעת כי יזהה
2 או יטעה לחשוב כי אלי מסר הוא שליט לוב - מועמר קדאפי.
3 גם הכותרת המצורפת לתצלום – איננה קושרת את התובע לתמונה, ומביאה אך את
4 הנקודה הישראלית שבידיעה.

5
6 המסקנה העולה הינה כי לא ניתן לראות בפרסום שמו של התובע והציטוט מדבריו מתחת
7 לתמונת שליט לוב הוצאת דיבה ולשון הרע, ועל כן, רכיב זה של התביעה נדחה.

8

9

10

הודעת הדוא"ל

11

12 אין חולק כי הפרסום השני - מיום 28.11.04 היא הודעת הנתבע 1 באמצעות תא הדוא"ל
13 של העיתון "גלובוס" לכתובת הדוא"ל של התובע במקום עבודתו:
14 ELI.MESSER@ AUA.COM היא הודעה של הנתבע 1, כאשר לנתבע 2 לא היה
15 כל קשר או אחריות לשיגורה.

16

17 גם הנתבע 1 מודה בסעיף 6.4 לכתב הגנתו כי הוא איננו גאה בתוכן המכתב האישי הזה
18 ולו הייתה לא אפשרות לחזור ממנו היה עושה כן.

19 הנתבע 1 מסביר לביהמ"ש כי המכתב האישי הזה נכתב על ידי הנתבע 1 בעידנא דריתחא,
20 ובמצב של פגיעה נוכח הבוז והזלזול שחש כי התובע מגלה כלפיו כעיתונאי, מן ההודעה
21 ששיגר התובע לתא דוא"ל של מערכת עתון "גלובוס" בדבר שהייה במחיצתו של שליט
22 לוב, בשתי ארוחות ערב שהוגדרו על ידו כ"חוויה רצינית".

23

בתי המשפט

א 077993/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

02/02/2006

בפני: כב' השופטת מארק – הורנצ'יק דליה

1 השאלה המתעוררת ביחס להודעת הדוא"ל של הנתבע 1, היא האם היה כאן כלל "פרסום"
2 כמשמעו בחוק איסור לשון הרע:

3

4

2 ב' פרסום מהו

5

6

(א) פרסום, לענין לשון הרע - בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר.

7

8

9

(ב) רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות -

10

11

(1) אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת הנפגע ;

12

13

14

(2) אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות, להגיע לאדם זולת הנפגע.

15

16

17

18

7. לשון הרע - עוולה אזרחית

19

20

פרסום לשון הרע לאדם אחד או יותר זולת הנפגע תהא עוולה אזרחית...

21

22

במילים אחרות הפרסום צריך שיהיה בין בעל פה בין בכתב ובין בכל אמצעי אחר ועשוי היה להגיע לאדם נוסף על התובע.

23

24

הוכח כי הנתבע 1 הקפיד לשלוח את הדוא"ל - המלל האישי - לידי תא דואר אלקטרוני האישי של התובע.

25

26

לא הוכח שהמכתב עשוי היה או הגיע, לפי הנסיבות, לאדם אחר זולת התובע.

27

לא הוכח כי המכתב כוון לאנשים אחרים זולת התובע או כי הגיע אליהם.

28

בתי המשפט

א 077993/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

02/02/2006

בפני: כב' השופטת מארק – הורנצ'יק דליה

1 בעניין זה מודה התובע כאמור בתצהירו כי המכתב נשלח לתיבת הדוא"ל האישית
2 האלקטרונית שלו ולא לכל אדם אחר.

3

4 מנהלת המכירות של נתיבי אויר האוסטריים, הגב' דפנה בן משה העידה כי תאי הדוא"ל
5 שלה ושל התובע נמצאים על שרת החברה - נתיבי אויר אוסטריים בחו"ל.

6

7 לא הוכח כי לחברה האוסטרית יש גישה חופשית לכל מחשבי עובדיה ולתאי הדוא"ל
8 הנמצאים על שרת החברה במשרדי החברה בישראל.

9

10 הגב' דפנה בן משה העידה כי תאי הדוא"ל של עובדי החברה נועדו לשימוש לצורך
11 עבודתם של העובדים ולכל אחד מתאי הדוא"ל לטענתה יש גישה חופשית לעובדי חברה
12 אחרים על פי הסמכויות שהוקנו להם, וזאת בין היתר למנוע מצב בו ענייני החברה אינם
13 מטופלים עקב היעדרות מהעבודה של מי מעובדי החברה כולל מנהליה. ברוח זו העיד אף
14 התובע.

15

16 עוד העידה הגב' דפנה בן משה כי במסגרת תפקידיה בחברה והסמכויות שהוקנו לה יש לה
17 גישה חופשית לתא הדוא"ל של התובע.

18

בעדותה בביהמ"ש העידה הגב' בן משה כי:

19

"הוא קרא לי למשרדו והוא הקריא לי אותו פעמיים ואז ראיתי, והוא גם הדפיס אותו

20

מיידית:

21

ש. האם מיוזמתו התובע הציג לך את המייל ששלחתי לו.

22

ת. כן.

בתי המשפט

א 077993/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

02/02/2006

בפני: כב' השופטת מארק – הורנצ'יק דליה

- 1 **ש. כל מה שאת אומרת שיש גישה חופשית - לא רלוונטי למקרה שלנו מכיוון**
 2 **שהראה לך ביוזמתו.**
 3 **ת. לגבי המקרה הזה באותו יום שזה נשלח, הייתי במשרד, לא נכנסתי**
 4 **למיילים של התובע באותו יום ספציפי, והוא קרא לי להסתכל.**
 5 **ש. את המייל הזה ראית ביוזמתו של התובע, ולא מפני שאני שלחתי אותו אלייך.**
 6 **ת. כן. "**

(עמ' 11 לפרוטוקול שורות 3-13)

- 8
 9 במילים אחרות, הפרסום של הודעת המייל ששלח הנתבע 1 לתובע לא הגיע לאיש מלבד
 10 התובע ומי שדאג לפרסומו לא היה אחר מאשר התובע עצמו.
 11
 12 במקרה דנן, הודאת הגב' דפנה בן משה, עובדת בחברת נתיבי התעופה האוסטריים כי לא
 13 נכנסה ביוזמתה לתא הדוא"ל של התובע, ולא ידעה על הודעת המייל ששלח הנתבע 1
 14 לתובע, אלא - שהתובע הוא זה שיזם את הפרסום הרי שאלמנט הפרסום לא הוכח במשפט.
 15 ואלה טעמי.
 16
 17 סעיף 2(ב)(2) לחוק איסור לשון הרע קובע כי פרסום שנעשה בכתב - די בכך שהכתב
 18 "עשוי" להגיע לאדם נוסף לפי הנסיבות, זולת הנפגע על מנת שיתקיים הפרסום.
 19 שני פסקי דין שניתנו בבית משפט השלום בת"א, קבעו בהסכמה שכאשר פרסום לשון הרע
 20 נעשה בכתב חלה אחריות בגין פרסומו, גם אם המכתב לא הגיע בפועל לידי צד שלישי,
 21 אלא די בכך כי הוא עשוי להגיע לידי צד שלישי.
 22 ההצדקה וההנמקה בפסיקה זו באה מספרו של אורי שנהר דיני לשון הרע עמ' 90 - שלפיה
 23 הטלת אחריות בגין פרסום בכתב שהיה עשוי להגיע לאדם זולת הנפגע, אף אם לא הגיע

בתי המשפט

א 077993/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

02/02/2006

בפני: כב' השופטת מארק – הורנצ'יק דליה

1 בפועל לאדם כזה נעוצה בחשש כי דברים שהועלו על הכתב יתפרסמו בסופו של דבר
2 ברבים.

3 ראה: פסק דינו של כב' השופט ד"ר ק. ורדי ת.א 57646/99 ד"ר וינברג משה ,

4 עו"ד נ. עו"ד כהנא צבי. תק - של 2004 (2), 11864.

5 וכן, פסק דינה של כב' השופטת דניה קרת - מאיר ת"א 42875/01 גבריאלי נ. הרפז,

6 דינים שלום, כרך כ"א, א, 43.

7

8 בפסק הדין בפרשת ד"ר וינברג נשלח מכתב אישי רשום לעו"ד צבי כהנא ובנסיבות אותו

9 עניין קבע ביהמ"ש כי לאחר שעו"ד ד"ר וינברג העיד כי התייעץ עם מי מעובדי משרדו

10 באשר לתוכן המכתב האמור, הרי זהו כתב אשר עשוי היה לפי הנסיבות להגיע לאדם זולת

11 הנפגע וכן, לאור העובדה שמדובר במשרדים של עו"ד שבהם מועסקים עובדים ועו"ד

12 נוספים, עשוי היה המכתב להגיע לאדם זולת הנפגע כפי שקרה בפועל.

13

14 בפסק הדין בפרשת עו"ד יוסף גבריאלי - נשלח פקס מחו"ל עם העתקים לחברת הביטוח

15 וביהמ"ש מפי כב' השופטת קרת קבע כי הפקס שנשלח לעו"ד גבריאלי מחו"ל מהווה

16 הוצאת לשון הרע שכן מתקיים בו יסוד הפרסום אף שלא הגיע בפועל לידי צד שלישי.

17

18 בענייננו, אין המדובר בפקס, ואין המדובר במכתב אלא בהודעת מייל לתא דוא"ל אישי.

19 הכתובת נושאת את שמו של התובע במפורש ELI.MESSER כך שאין חולק על העובדה

20 כי כתובת הדוא"ל הינה כתובתו האישית של התובע .

21 דהיינו, המדובר בהודעת תקשורת בין מחשבים, אשר נשלחה ישירות אל התובע,

22 ובאמצעות כתובת הדוא"ל הנושאת שמו הפרטי. ראינו כי חוק איסור לשון הרע מגדיר

23 פרסום בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, "וכל אמצעי אחר".

בתי המשפט

א 077993/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

02/02/2006

בפני: כב' השופטת מארק – הורנצ'יק דליה

1
 2 טוענת הגב' בן משה כי בדרך כלל היא נגישה לדוא"ל האישי של התובע, אלא שבמקרה זה
 3 הפרסום הובא לידיעתה ביוזמתו של התובע.
 4 סבורתני כי נגישותה של העובדת לתא דוא"ל אישי, איננה נסיבה המהווה "פרסום"
 5 כמשמעו בסעיף 2 לחוק איסור לשון הרע.
 6 פרסום לשון הרע חל אף על "שיחה" שהיא בעל פה, בדיבור, או בבזק לרבות בטלפון או
 7 בתקשורת בין מחשבים (ראה הגדרת שיחה בסעיף 1 לחוק האזנת סתר, תשל"ט-1979).
 8 דהיינו, פרסום "בעל פה" יכול שיהיה בשיחה המתקיימת באמצעות גלי הקול.
 9
 10 התפתחות הטכנולוגיה מאפשרת שיחות באמצעות קווי תקשורת אלקטרוניים – "שיח בין
 11 מחשבים" באמצעות תאי דואר אלקטרוניים אישיים.
 12 עצם הכללתם בהגדרה אחת של הפרסום, בסעיף 2 לחוק איסור לשון הרע שיכול ויהיה –
 13 דיבור בעל פה, שיחת טלפון, טלפון אלחוטי, רדיו, טלפון נייד, מכשיר קשר אלחוטי או
 14 תקשורת בין מחשבים - מבססת את המסקנה שהמחוקק בא להגן על "סוד השיח" בעת
 15 אמירתו, ואיננו רואה כפרסום אותו שיח בין שניים שאחד מהם הוא "הנפגע".
 16
 17 עצם העברת המידע בין מחשבים שנקבעה להיות "שיחה" ("אמצעי אחר", בלשון החוק),
 18 ולמרות ההבדל באופייה של "שיחה" כזאת, לאופי של שיחה בעל פה, מעניקה "לשיח
 19 המחשבים" באמצעות תא דואר אלקטרוני פירוש התואם את ההגדרה, "וכל אמצעי אחר".
 20 מכאן עולה המסקנה כי תקשורת בין מחשבים, כמוה כשיחה "בעל פה" אשר הוראות
 21 סעיף 2(ב)(2) לחוק איסור לשון הרע אינו חל לגביה. אין הודעת הדוא"ל בגדר הודעה
 22 בכתב לעניין יסוד "הפרסום" הדרוש בחוק איסור לשון הרע. על כן, במקרה שבו בעל

בתי המשפט

א 077993/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

02/02/2006

בפני: כב' השופטת מארק – הורנצ'יק דליה

1 השיח האלקטרוני-"הנפגע"- נתן את הסכמתו לפרסום "להאזנה לשיח האלקטרוני", לאדם
 2 זולתו, אין המדובר בפרסום על פי הוראות סעיף 2(ב)(1) לחוק איסור לשון הרע.
 3
 4 כך, אם אחד מבעלי "השיח האלקטרוני" הוא "הנפגע", מאפשר הצגה ("השמעה") של
 5 השיח האלקטרוני לאדם אחר זולתו, כמוהו כמי שמוסר מיוזמתו את תוכנה של הודעת
 6 דואר אלקטרוני שהגיעה אליו, ובכך מתאיין יסוד הפרסום שבחוק איסור לשון הרע
 7 סעיף 2(ב)(1), שכן "השיח האלקטרוני" באמצעות תא דואר אלקטרוני אישי הוא שיח
 8 המיועד לנפגע בלבד.
 9 מעת שהנפגע מאפשר לאדם זולתו היוועדות לתא דואר אלקטרוני אישי לא יישאר "השיח
 10 האלקטרוני" עוד בגדר סוד בין השניים, והנפגע גרם לפרסומו.
 11
 12 פעולה אקטיבית זו של מסירת הודעת הדוא"ל לגב' בן משה ובעקבותיה היוודעותה
 13 העצמאית שלה באותו המעמד לתוכנה, כאשר לא היה בפעולה זו כל צורך או תועלת,
 14 מהווה "אשם תורם" של התובע בנסיבות אלה, שכן אלמלא היה קורא ומקריא מיוזמתו את
 15 המלל לגב' בן משה - לא היה המלל מתפרסם, ובוודאי, שאין לצפות מן התובע כי יפיק
 16 התוכן בהדפסה.
 17
 18 תרומת האשם התורם של התובע היא בהצגת המלל, שהופיע במסך המחשב באופן המאין
 19 את יסוד הגעת תוכנו לפי הנסיבות לאדם זולת הנפגע.
 20 קביעה זו, יוצקת תוכן למבחן סף הפרסום הנדרש בסעיף 2(ב)(1) לחוק איסור לשון הרע,
 21 באופן שתקשורת בין מחשבים, שיגור הודעה לתא דוא"ל אישי, כמוה כשיחה בעל פה ואין
 22 מתקיים בו יסוד פרסום לשון הרע.
 23

בתי המשפט

א 077993/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

02/02/2006

בפני: כב' השופטת מארק – הורנצ'יק דליה

- 1 השתכנעתי, כי הנתבע 1 הקפיד ועשה כל שביכולתו על מנת שהמייל יגיע לעיניו של
 2 התובע בלבד, כאשר הקפיד לשגר בנסיבות ענייננו המייל לדוא"ל האישי. ועל כן הייתה זו
 3 שיחה באמצעות קווי תקשורת אלקטרונית שהוא שיח המיועד לנפגע – התובע ויסוד
 4 פרסום לשון הרע איננו מתקיים.
 5
 6
 7 העולה מכל המקובץ כי התובע לא הוכיח את יסודות עוולת לשון הרע בפרסום הראשון,
 8 ולא הוכיח את יסוד הפרסום - בפרסום השני.
 9
 10 אין ספק שהסכסוך בין שני בעלי מקצוע בענף התעופה האזרחית מסחרית גלש מעבר
 11 לגבולותיו וחרג מכל פרופורציה .
 12
 13 הסכסוך בין הצדדים נמשך מזה למעלה מעשור וקיבל ביטוי בדו שיח אלקטרוני לא נאות
 14 הן של התובע ששלח הודעת מייל למערכת העיתון "גלובוס" שבעצמו כינה אותה בעדותו
 15 "הודעה צינית" והן, בהמשך התבטאותו החריפה של הנתבע 1 בהודעת התשובה ששלח
 16 לתא הדוא"ל האישי של התובע .
 17
 18 לא נותר אלא להצטער על כי שני בעלי הדין אשר לזכות כל אחד מהם עומדת קריירה
 19 מפוארת בתחום התעופה האזרחית מסחרית, מצאו צורך לבטא את הסכסוך שביניהם אף
 20 בזירת ביהמ"ש.
 21
 22 כאמור, אני דוחה את התביעה על כל רכיביה, לאחר שהתובע לא הרים את הנטל המוטל
 23 עליו להוכיח את תביעתו.
 24

בתי המשפט

א 077993/04

בית משפט השלום תל אביב-יפו

02/02/2006

בפני: כב' השופטת מארק – הורנצ'יק דליה

1 אני מחייבת את התובע לשלם לנתבעים יחד ולחוד הוצאות המשפט כולל שכ"ט עו"ד בסך
2 של 7,500 ש"ח בצרוף מע"מ כשסכום זה צמוד ונושא ריבית כחוק מהיום ועד התשלום
3 בפועל.

3

4

5

6 ניתן היום ד' בשבט, תשס"ו (2 בפברואר 2006) במעמד הצדדים:

7

8 התובע- אין הופעה.

9

10 הנתבעים - בעצמם.

11

12

13

מארק – הורנצ'יק דליה, שופטת

14

15

16

17